

DOMMERENS BEDØMMELSE HUNDENS SANSER OG FÆRTFORHOLD

Som dommere må vi gøre os klart, at vores afgørelser fortrinsvis bygger på *et subjektivt grundlag*.

Det subjektive grundlag bygger på:

Erfaring, viden, rutine, personlig udvikling.

Det subjektive grundlag for bedømmelsen suppleres af:

Det objektive grundlag, der findes i:

Prøveregler, vejledninger, pointskalaer, skemaer, som forudsættes dommeren bekendt.

I det afgørende øjeblik under dommerens bedømmelse overtages denne automatisk af de subjektive kundskaber. Det er på dette tidspunkt, at det gerne skulle stå lysende klart for dommeren:

Hvad så jeg? Hvad hørte jeg? Hvad sansede jeg? Hvad tror jeg, det er? Hvad ved jeg konkret om hændelsesforløbet? Er jeg sikker på mine observationer, eller bruger jeg fantasien, når hændelserne skal tolkes? Hvad ved jeg om fært? Terrænforhold? Temperatur?

Den stående hunds arbejde baserer sig først og fremmest på *hundens lugtesans*.

For at forstå, hvor forfinet hundens lugteapparat er, kan det bedst sammenlignes med menneskets. I hundens næseslimhinder findes ca. 150 millioner lugteceller mod menneskets ca. 8 millioner. Desuden har hunden en enestående evne til at skelne mellem lugte og en ligeså enestående evne til at huske dem.

Færtforhold: Dyr (ex en agerhøne) i bevægelse afgiver to typer af fært: kropsfært og berøringsfært. Kropsfært afgives gennem dyrets ånde og gennem kropssuddunstninger. Berøringsfærten er den fært, der fra dyret afgives til jorden og til den vegetation, som dyret ved sine bevægelser kommer i direkte kontakt med.

Dyr i bevægelse afgiver langt stærkere fært end dyr i hvile. En hund kan passere en trykkende fugl på tæt hold uden at reagere, fordi den trykkende fugl ikke afgiver berøringsfært og ganske ubetydelig kropsfært. Når hunden har passeret, og den trykkende fugl forlader sit leje eller blot rører på sig, øges kropsfærten via fuglens hurtigere åndedræt og muskelarbejde. Dette kan forklare, at den ene hund under tilsyneladende gunstige forhold kan forbigå en trykkende fugl, hvorefter fuglen måske flytter sig lidt, hvorefter hunden, der kommer umiddelbart efter, tager stand for samme fugl.

Adskillige ydre faktorer påvirker færtforholdene: Jordbundens struktur, fugtighed og temperatur, luftfugtigheden og -temperaturen, luftens strømninger, der kan påvirkes gennem terrænforholdene. Vindstyrken. Tæt vegetation, der kan skabe læ. Åben vegetation, der skaber gennemstrømning. Forholdet mellem jord- og lufttemperatur.

Ovenstående bemærkninger tjener bl.a. det formål at anskueliggøre, at der ikke altid findes en entydig korrekt vurdering af en hunds præstationer, som kan være påvirket af forskellige udefra betingede omstændigheder samt af den enkelte dommers subjektive observationer

Peter Strøbech 28.01.2006